

ŤAŽKÉ
SPISY
JAKUBA
GULÍKA

ŤAŽKÉ SPISY JAKUBA GULÍKA

ŤAŽKÉ

[REDACTED] SPISY

JAKUBA [REDACTED]

[REDACTED] GULÍKA

Ťažké spisy Jakuba Gulíka

Copyright © Jakub Gulík, 2026

Cover design and layout

© Ján Kušnír

© Samuel Ryba - Design Ryba

Slovak edition © Ringier Slovakia Media, s. r. o.

ISBN: 978-80-69052-60-4

UPOZORNENIE!

Autor spisov používa dubnický jazyk, ktorý je jednoduchý, ostrý a priamočiary. Bojí sa cudzích slov, odborných výrazov a strohého byrokratického jazyka, rád si vytvára originálne novotvary. Kniha preto nie je vhodná pre intelektuálov ani intelektuálky.

Akakoľvek podobnosť mien a postáv s realitou je zámeraná. Ak ste sa v spisoch našli, je to vaša chyba.

Pri čítaní spisov sa vyžaduje zmysel pre (čierny) humor a nadhľad; kritické myslenie je výlučne na vlastné riziko.

Povinne si overujte zdroje a tvrdenia, pretože autor to nerobil.

Kúpou knihy ste súhlasili s tým, že nič z toho, čo sa v nej objaví, nebudete skúšať doma.

Autor ani vydavateľstvo nenesú žiadnu zodpovednosť za vaše budúce myšlienky a správanie vyvolané jednorazovým alebo opakovaným čítaním spisov.

Neplnoletí môžu knihu čítať len v prítomnosti dospelých osoby – nie nevyhnutne s jej súhlasom.

Ak sa vám kniha páči, povedzte o nej ostatným. Ale nepožičiavajte ju! Nech si každý kúpi vlastnú.

OBSAH

Hlásenie kontrarozviedčika.....	9
---------------------------------	---

SPIS 1: ÚNOS.....11

Stretnú sa Gottwald, Stalin a Lenin	13
Záznam zo sledovania: Edy Márfy	20
Demolúcia jazyka	22
Nefunkčný prezident.....	27
Ako Milan Ondřík nemohol zmeniť svet	34
Terapia šokom, ktorá nevyšla.....	37
Ako sa cítiš?.....	41
Zápisky kontrarozviedčika: Obyčajnosť	48

SPIS 2: VATIKÁN51

Trauma naša každodenná	53
Babka	58
Nový slovenský poriadok.....	65
Diktátor na štyri.....	70
Malý Čech.....	78
Descartesov omyl.....	82
Výplata	87
Zápisky kontrarozviedčika: Spím, teda som.....	91

SPIS 3: KERKA.....95

Oslava.....	97
Záznam zo sledovania: Narodeniny.....	102

Zbierka pre Slovensko.....	104
Po opici	109
Čaputovej lýtko vs. Gašparovo predlaktie.....	112
Alonso na pódiu	125
Duch Majstra N	128
Zápisky kontrarozviedčika: Škola	135

SPIS 4: SAMO.....139

Šúl'ance.....	141
Od pása nadol.....	147
Tupac žije.....	154
Ukážme si karty.....	161
Vojna a mier. A zase vojna.....	166
Fake it until... ..	171
Čo ma naučil Immanuel Kant.....	177
Zápisky kontrarozviedčika: Too old for this shhh....	183

SPIS 5: ČERNÁK.....187

Man(i)osféra.....	189
Frank Lucas	197
A čo tak trochu lásky?	202
Heuréka!.....	208
Member Berries	214
Kamienky v teniske	219
Koira	225
Záznam zo sledovania: Südtirol	232
Záverečná správa kontrarozviedčika	235

Pod'akovanie.....	237
Osobná karta príslušníka kontrarozviedky	238

Hlásenie kontrarozviedčika

Vo svojom okolí som zaznamenal rôzne druhy podozrivého správania. Niekoľkokrát som bol svedkom iracionálneho konania, ktoré viedlo k nešťastiu nás všetkých.

Monitorovaný objekt obhajuje na rodinných oslavách bývalý režim, pritom sám bol disidentom. Ďalší monitorovaný objekt sa dobrovoľne vracia do toxických vzťahov, hoci vie, aké utrpenie ho čaká. Situácia je vážna, pretože podobné správanie som si začal všimnúť aj na sebe.

Opísané príznaky sa netýkajú len jednej konkrétnej generácie. Na rovnaké symptómy narážam naprieč všetkými vekovými kategóriami obyvateľstva.

Pátral som po zdroji tejto riadenej operácie. Výsledok je zatiaľ negatívny. Vyzerá to síce ako neriadená operácia, no občas sa podarí odhaliť ľudí, ktorí z nej profitujú – vždy sa však ukáže, že iba omylom.

Nejde pritom o bežnú podvratnú činnosť. A nie je zamierená len na rozvrat našej republiky. Rozvracači rozvracajú aj samých seba.

Nevylučujem použitie nejakého nového druhu biologickej zbrane, ktorá má zmiast' obyvateľstvo a vyvolať hromadné šialenstvo. Táto biologická zbraň môže byť mimozemského pôvodu.

Znie to absurdne, ale po tom, čoho všetkého som bol svedkom, sa táto možnosť nejaví ako halucinácia. Z informácií od iných tajných služieb a informátorov mimo republiky vyplýva, že sa to deje aj na celosvetovej úrovni. Zahraničného diverzanta alebo diverzantku zatiaľ môžeme vylúčiť.

Faktom je, že niekde tu pobehuje záškodník. Jeho úlohy, motivácie a spôsoby sú zatiaľ nejasné. Navrhujem preto sprísniť bezpečnostné opatrenia. A žiadam o povolenie na

obhliadku obydla, priestorové odpočúvanie bytových aj nebytových priestorov a 24-hodinové fyzické sledovanie podozrivých objektov.

SPIS 1

Únos

Stretnú s... enin

Demolúcia jazyka

Ako Milan Ondrik... zmen...

terapia šokom

Zápisky kontrarozviedčika

Obyčajnosť

Stretnú sa Gottwald, Stalin a Lenin

Po nedávnom predstavení divadelnej komédie *Diera v nebi* som narazil na odchádzajúcich divákov. Povedali mi, že som skvelý farár. To je postava, ktorú hrám. Keby to počula moja babka, bola by na mňa hrdá. Už menej hrdá by bola, keby počula, čo na pódii ako farár rozprávam.

Po pochvale nasledovalo poďakovanie za reláciu *Ťažký týždeň*. Stretávam sa s tým často. Jedna vec je, keď ľudia pochvália našu prácu. Ale keď vyslovene ďakujú, cítim sa zvlášťne.

Úplne najzvlášťnejšie sa však cítim, keď sa ma s obavou v očiach pýtajú, či sa nebojím. Chápeť to tak, že tým v skutočnosti myslia, či sa nás nebudú snažiť nejako zastaviť alebo zastrašiť.

Keď sa ma to však spýtali v priebehu dvoch dní asi štyria ľudia nezávisle od seba, tak som sa naozaj začal báť. Zist'oval som, či vedia o niečom, o čom ja nie. Lebo zneli dosť naliehavo. Dokonca som si začal pozerat' letenky, keby som preventívne musel odísť.

K samotnému poďakovaniu len toľko, že najprv som ho považoval „len“ za milý kompliment. No čím bolo úprimnejšie a čím viac pri tom žiarili oči ďakujúcich, tým intenzívnejšie som hľadal vysvetlenie. Že by som urobil nejaký dobrý skutok, na ktorý som už zabudol? Nemýlia si ma s nejakým doktorom, ktorý im zachránil život, alebo niečo podobné?

Začali mi vysvetľovať, že dobre sa zasmiat' našej satire je pre nich terapia. Jasné, každý sa rád zasmeje. Vždy som miloval to, čo so mnou humor a smiech dokázali urobiť. Mohol som byť z niečoho v krči pre rôzne obavy, ale keď som sa na niečom dobre pobavil, cítil som, ako sa všetky napäté vlákna v mojom vnútri povoľňovali.

Bolo to ako prebrať sa zo zlého sna, keď si uvedomím, že v skutočnosti sa tie veci nestali, a odľahne mi. S tým rozdielom, že v tomto prípade sa veci stali, no cez humor im viem aspoň na chvíľu uniknúť.

Priznám sa, že politická satira – či už v *Ťažkom týždni*, alebo v stand-upe – je aj pre mňa terapiou, ale takou lepšou. Okrem toho, že sa vyrozprávam, dostanem ešte aj zaplatené.

Beriem to ako dar. Keď ma v nedeľnej diskusii niekto našťve, môžem sa z toho vypísať. Mám kanál, cez ktorý môžem poslať preč (takmer) všetku negatívnu energiu. Niekto také štastie nemá, a tak sa musí ventilovať pri nedeľnom obede.

Ale celé to môže mať aj opačný efekt. Keď sa ľudia nezasmejú na tom, čo som povedal, tak neprichádza k žiadnemu uvoľneniu. Moje vnútorné vlákna sa utiahnu ešte viac.

Umrie Gottwald¹ a ide do pekla. Prihlási sa u Lucifera.

„Gottwald, Gottwald, áno, teba tu mám. Za svoje hriechy sa postavíš po kolená do vriacej vody.“

Tak sa ide postaviť. Stojí, stojí a naraz vidí Stalina², ako stojí vo vode len po členky. Vylezie z kotla a ide za Luciferom.

„Pán Lucifer, to nie je spravodlivé, že ja musím stáť po kolená a Stalin len po členky!“

Lucifer sa pozrie a zakričí: „Stalin, ty netvor, zase stojíš Leninovi³ na hlave?!“⁴

¹ Klement Gottwald bol prvý československý robotnícky prezident a poslušný vykonávateľ rozkazov z Kremľa, prvotriedny alkoholik.

² Josif Vissarionovič Stalin bol syn, manžel, otec a bývalý sovietsky líder neslobodného sveta.

³ Lenin (Vladimir Iljič Uľjanov) bol revolucionár a otec červeného teroru.

⁴ Zdroj: Ľud československý

Pravdou je, že my, ktorí sa venujeme politickej satire, nie sme ničím výnimoční. Výnimočný je žáner samotný.

Vtipy o politikoch a politických nie sú len o uvoľnení nahromadeného napätia a hnevu, ale aj o istom spôsobe vzdoru. Má to svoje výhody, pretože čím viac je publikum na vládnuce garnitúru nahnevané, tým viac sa zabáva na politických vtipoch.

Čo môže byť občas máťúce. Lebo niekedy sa ľudia smejú, už len keď poviem meno predsedu SNS Andreja Danku. Chvíľu sa snažím uveriť tomu, že som ho vyslovil naozaj vtipne, ale to len Danko je smiešny sám osebe.

S komikom z nášho stand-upového zoskupenia *Silné reči* a mojím kamarátom Matejom Adámym, ktorý sa tiež venuje politickej satire, sme sa zhodli, že nevýhodou politického humoru je obmedzená životnosť jednotlivých vtipov.

Hlavne dnes, keď sa toho deje tak veľa, že niektoré vtipy majú životnosť len pár dní. Keď si pustíte stand-up komika Billa Cosbyho spred štyridsiatich rokov, stále vás pobaví. Teda ak si odmyslíte, že v súkromí (nielen) miešal pre ženy špeciálne drinky.⁵ Jeho témy a vtipy o pôrode, čokoládovej torte či zubárovi sú nadčasové. Zato tie moje sa oproti tým jeho zdajú, akoby ani nikdy nežili.

Mal som fóry na pokusy bývalého premiéra Igora Matoviča robiť priamu demokraciu prostredníctvom hlasovania na Facebooku. Mali takú krátku životnosť, že som na ne zabudol už aj ja sám.

Niekedy však vtip dokáže prežiť dlhšie, pretože niektorí politici robia podobné kraviny ako ich kolegovia. A tak vo vtype stačí vymeniť meno a môže fungovať ďalej. Občas to robím aj vtedy, keď ideme vystupovať do Česka.

⁵ Bill Cosby bol desiatkami žien obvinený zo sexuálneho napadnutia, pričom mnohé obete uvádzali, že ich pred činom omámil drogami alebo alkoholom. Čelil sérii žalôb a musel obetiam zaplatiť miliónové odškodné.

Namiesto strany SNS poviem hnutie SPD⁶ a vtip baví obecnstvo aj za hranicami našej krajiny.

Politický humor zlepšuje blbú náladu, pretože sa vysmieva tým, ktorí a ktoré ju spôsobujú. Preto sa môže stať, že vtip nemusí vyvolať len smiech. Tento krok sa občas vynechá a prejde sa rovno k potlesku. Čo je pre komika veľmi zvláštna situácia.

Za normálnych okolností sú len dve dobré možnosti, ktoré nasledujú po vtipе. Buď sa ľudia zasmejú, prípadne aj zatlieskajú, alebo skríknu: „Ježiši!“

No pri politických vtipoch zažívam aj tretiu možnosť, keď je reakcia publika: „Presne! Wou!“ A vzápätí začnú tlieskať.

Môj najlepší kamarát a kolega zo stand-upu Jakub Zitron Ľapák má vtip o tom, ako od malička miloval sladké a neznášal, keď mama na jeho slová „Dal by som si niečo sladké“ reagovala „Daj si jablko“. Technicky mala pravdu, ale jablko nie je to isté ako niečo sladké.

Raz jej to však vrátil. Keď na neho z toalety zakričala „Dones mi, prosím, papier!“, tak jej podal A4 z tlačiarne. Technicky sa utrie... Ale bude krváčať.

Keby na tento vtip reagoval niekto z obecnstva výkrikom „Presne! Wou!“, bez smiechu a začal by tlieskať, asi by o sebe a svojej mame prezradil viac, než by zamýšľal.

Aký je rozdiel medzi Poľskou ľudovou republikou a loďou na šírom mori? Žiadny. Obzor je ďaleko, človek nemôže vystúpiť a je mu na vracanie.⁷

⁶ Svoboda a přímá demokracie (SPD) je české krajne pravicové hnutie na čele s Tomiom Okamuirom, v roku 2026 súčasť vlády premiéra Andreja Babiša (ANO).

⁷ Zdroj: Ľud pol'ský

Politické vtipy sú súčasťou kolektívnej pamäti napriek krátkej životnosti. Môj prvý stand-up comedy špeciál *Človek z ľudu* je na YouTube od roku 2024 a väčšina obsahu je už neaktuálna. Na jednej strane to môže byť na škodu. Na druhej strane sa mi páči predstava, že môže slúžiť ako časová kapsula.

Človek si to pozrie a povie si: „Fúú, my sme žili aj takéto časy?“ Prípadne: „Ach, staré dobré časy, keď sme si mysleli, že našou najväčšou hrozbou sú náckovia.“

Keby sme sa pozreli na oveľa staršie vtipy, ako sú tie súčasné, aj vďaka nim by sme pochopili, aká blbá nálada panovala vo vtedajšej spoločnosti. V záverečnej fáze druhej svetovej vojny sme aj u nás vítali Červenú armádu. Osloboditelia! Netrvalo dlho a nielen z Červenej armády, ale aj zo Sovietskeho zväzu sme už neboli takí nadšení – samozrejme, až na výnimky, ktoré sa podieľali na komunistickom puči vo februári 1948.

V prvom rade preto, že osloboditelia v záverečnom vojnovom ťažení okrádali civilné obyvateľstvo a znásilňovali ženy i dievčatá. A v neposlednom rade tiež pre plošnú demontáž našich priemyselných podnikov. Po vojne si zas Sovietsky zväz urobil zo svojich satelitov – Československa, Poľska, Maďarska, Bulharska či východného Nemecka – „all you can eat“ bufet. Vytiažil a pobral aj to, čo sme tu nemali.

V tých časoch kolovali naprieč východným blokom variácie toho istého vtipu: „Kto sú Rusi osloboditelia? Oslobodili nás od všetkého. Od nacistov, od hodiniek, od áut, od koľajníc aj od tovární.“

Vtip ani nie je nijako zvlášť smiešny. Je to skôr „Presne! Wou!“ vtip.

Minule som niekde čítal, že politický humor už nie je tým, čím býval. Po páde režimu vraj stratil auru zakázaného ovocia. Dnes už nemusíme hovoriť v náznakoch, metaforách ani šifrách. Môžeme veci pomenovať priamo.

Práve preto, že je súčasný humor konkrétnejší, ostrejší a priamočiarejší, môže sa zdať, že je menej inteligentný. Ale je vôbec náležité a odvážne v slobodnej spoločnosti, kde sa deje také množstvo bizarností, reagovať pomocou metafor a náznakov? Aj lapače múch dokážu byť užitočné, no nie ako protivzdušná obrana.

Keď si herec Milan Ondřík pri preberaní ceny počas Krišťáľového krídla zvolil ako ďakovnú reč báseň, v ktorej nepriamo poukazoval na aktuálne dianie, kritizovali ho, že to bolo málo. Že to bolo slabé, nepriame a nedostatočné.⁸

Niektorí humor neberú ako spôsob vzdoru, ale ako zbraň. V ich svete to dáva zmysel, pretože je ľahké podľahnúť ilúzii, že humor niečo zmení. Najväčším paradoxom však je, že kým jedni dúfajú, že humorom zmeníme režim, druhí tým rovno strašia.

Pred prezidentskými voľbami 2024 nám pár ľudí napísalo správy typu „vd'aka vám môj dedo nevolil Pellegriniho, lebo u vás videl, čo je zač“ alebo „vd'aka Ťažkému týždňu moja mama už nie je smeráčka“.

Uvedomujem si silu nášho formátu. Ale revolúcie neprebiehajú na stand-upových vystúpeniach. Pri šírení nenávisťi platí to isté. Atentátnik Jurač Cintula sa nerozhodol vystreliť na premiéra Roberta Fica, lebo si predtým pozrel politicky nekorektnú komédiu. To, čo Ficovi vyt'ahovali z brucha, boli guľky, nie vtipy.

Novinárka Aktuality.sk Monika Vatrálová ma nedávno pozvala do podcastu *Ráno nahlas*. Okrem iného sa ma pýtala, či mám ambíciu humorom niečo meniť. Spomenula komika Jona Stewarta z americkej relácie *The Daily Show* – ktorá je, mimochodom, takmer taká dobrá ako *Ťažký týždeň* –, ako niekde hovoril, že za dvadsať rokov sa nestala v politike ani jedna vec, ktorú by si želal.

⁸ Viac o tom píšem v texte *Ako Milan Ondřík nemohol zmeniť svet*.

Ja si želim rôzne veci. K obedom zadarmo aj raňajky zadarmo. A nie vlaky zadarmo, ale také, v ktorých budú platiť cestujúcim. No nesnažím sa o to humorom.

Nechcem si po dvadsiatich rokoch uvedomiť, že svet nie je podľa mojich predstáv, a nebodaj mať pocit, že moja práca nemala zmysel. Dúfam, že si to o sebe nemyslí ani Jon Stewart, pretože robí a vždy robil fantastickú prácu.

Politický humor dokáže byť náplast'ou, ortézou či barlamí. No niekedy sa ľudia tak veľmi smejú a tak veľmi nám ďakujú za našu prácu, že ani sám sa neubránim vábivému pocitu, že môže byť vakcínou proti rakovine.

V sibírskom pracovnom tábore sa pýta jeden trestanec druhého: „Prečo si tu?“

„Pretože som sa v tridsiatom deviatom zle vyjadril o súdruhovi Popovovi. A ty?“

„Pretože som sa v štyridsiatom štvrtom dobre vyjadril o súdruhovi Popovovi.“

Nato sa obaja obrátia na tretieho: „A ty?“

„Ja som súdruh Popov.“⁹

⁹ Zdroj: Ľud ruský

Záznam zo sledovania

21948

Registračné číslo

GULO

Krycie meno

KOMIK

Krytie

Funkcia: starší referent - špecialista

Operácia: Edy Márfy

Kontrarozviedna činnosť bola zameraná na prehĺbenie znalostí o zámeroch, cieľoch a spoločenských náladách obyvateľstva prostredníctvom publika.

Záver: Gulo dostával osobné otázky. Je možné, že krytie bolo odhalené a otázky boli v skutočnosti vyhrážkami.

Zvláštne finančné prostriedky:

Druh výdavkov	Suma	Poznámka
PlayStation	649,00	bez dokladu